

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА "ФОРУМ" - НИШ

Ул. генерала Боже Јанковића бр. 9/III, канцеларија бр. 14

18000 Ниш

Tel.018/525 – 040, 064/11-97-301

www.forum-nis.org.rs , forumnis@nadlanu.com

Мере Владе за заштиту права радника у условима економске кризе

ВЛАСНИЦИ СТАНОВА СА ДАЉИНСКИМ ГРЕЈАЊЕМ У МАКАЗАМА МОНОПОЛИСТА

Једно од основних права потрошача јесте ПРАВО НА ИЗБОР.

То право је ускраћено власницима станова са даљинским грејањем, јер енергенте за даљинско грејање обезбеђује монополиста – ЈП Србија гас а услугу грејања пружају такође монополисти – ЈКП која се баве даљинским грејањем.

И док за продају свих осталих енергената постоји конкуренција, за услугу даљинског грејања постоји класичан дупли монопол.

И зато је сада индивидуално грејање далеко јефтиније од даљинског грејања, иако би требало да буде обрнуто.

Једна од одлика монополиста је и наметање тарифног ситета за наплату својих услуга, који је увек штетан за потрошаче. Тарифни ситеми се одликују увођењем фиксних трошкова, који уопште не зависе од потрошње, већ монополисти обезбеђују екстра добит. На тај начин монополисти приказују наводно ниске цене својих услуга а преко фиксних трошкова, ту цену вишеструко увећавају.

Тако је ЈП Србија гас као монополиста у снабдевању гасом, по угледу на ЕПС увео фиксни део, који се плаћа месечно током целе године, и у месецима када топлане не раде.

Према нашим сазнањима тај фиксни део за Градску Топлану Ниш износи око 2.000.000 (двамилона) динара месечно.

Са друге стране, док су цене производа у земљама чланицама Европске уније изједначене, у Србији цена гаса је већа за Топлану у Нишу него за Топлану у Београду.

А онда ЈКП која се баве даљинским грејањем, као локални монополисти формирају цену услуге даљинског грејања без учешћа потрошача, јер знају да корисници њихових услуга немају алтернативу.

Без обзира што је чланом 38. Закона о заштити потрошача прописана обавеза јавних и јавнокомуналних предузећа да упознају потрошаче са методологијом формирања својих цена, то у Србији до сада није урадило ниједно предузеће.

И тако у маказама два монополиста власници станова са даљинским грејањем су постали таоци својих станова.

Иако немају могућност да плаћају прескупо грејање, они немају излаз, јер код оваквих цена даљинаког грејања нико неће ни да купи њихове станове, па ће се дугови према топланам увећавати, као што је случај и са дуговима према ЕПС-у.

Центар за заштиту потрошача ФОРУМ тражи да Влада у оквиру мера за заштиту права радника у условима економске кризе, пронађе решење и за проблем власника станова са даљинским грејањем.

Ниш, 26.08.2009. год.

П Р Е Д С Е Д Н И К
Мр. Јован Јовановић, дипл.инж.